

**RAUDTEEDE KOOSTÖÖORGANISATSIOON
(OSJD)**

**RAHVUSVAHELISE
RAUDTEEKAUBAVEO
KOKKULEPE
(SMGS)**

**Kehtib alates 1. novembrist 1951. a
muudatuste ja täiendustega
seisuga 1. juuli 2018**

**RAHVUSVAHELISE
RAUDTEEKAUBAVEO
KOKKULEPE
(SMGS)**

Kaubaveo organiseerimiseks otseses rahvusvahelises raudteeliikluses sõlmisid *:

Aserbaidžaaani Vabariigi,
Albaania Vabariigi,
Afganistani Islamivabariigi,
Valgevene Vabariigi,
Bulgaaria Vabariigi,
Ungari,
Vietnami Sotsialistliku Vabariigi,
Gruusia,
Iraani Islamivabariigi,
Kasahstani Vabariigi,
Hiina Rahvavabariigi,
Korea Rahvademokraatliku Vabariigi,
Kõrgõzstani Vabariigi,
Läti Vabariigi,
Leedu Vabariigi,
Moldova Vabariigi,
Mongoolia,
Poola Vabariigi,
Venemaa Föderatsiooni,
Slovakkia Vabariigi,
Tadžikistani Vabariigi,
Türkmenistani,
Usbekistani Vabariigi,
Ukraina
ja Eesti Vabariigi raudteetransporti haldavad ministeeriumid

keda edaspidi nimetatakse poolteks, oma volitatud isikute kaudu alljärgneva kokkuleppe.

* Ungari nimel sõlmis lepingu Ungari valitsus

I OSA ÜLDSÄTTED

Artikkel 1 **Kokkuleppe ese**

Käesoleva kokkuleppega kehtestatakse
Aserbaidžaaani Vabariigi,
Albaania Vabariigi,
Afganistani Islamivabariigi,
Valgevene Vabariigi,
Bulgaaria Vabariigi,
Ungari,
Vietnami Sotsialistliku Vabariigi,
Gruusia,
Iraani Islamivabariigi,
Kasahstani Vabariigi,
Hiina Rahvavabariigi,
Korea Rahvademokraatliku Vabariigi,
Kõrgõzstani Vabariigi,
Läti Vabariigi,
Leedu Vabariigi,
Moldova Vabariigi,
Mongoolia,
Poola Vabariigi,
Venemaa Föderatsiooni,
Slovakkia Vabariigi,
Tadžikistani Vabariigi,
Türkmenistani,
Usbekistani Vabariigi,
Ukraina,
ja Eesti Vabariigi otseses rahvusvahelises raudteeliikluses kurseerivate
kaubavagunite liiklemise kord.

Nende riikide huvisid esindavad raudteeliiklust haldavad ministeeriumid,
kes sõlmisid käesoleva kokkuleppe*.

Artikkel 2

* Ungari nimel sõlmis lepingu Ungari valitsus

Mõisted

Käesoleva kokkuleppe mõistes on mõistetel alljärgnevad tähendused:

autotranspordivahend (ATV) – veoauto, autorong ja haagis, aga samuti auto, autorong ja haagis koormata olekus enne või pärast nende kasutamist koorma vedamiseks raudteel;

tariifi valuuta – rahaühik, milles väljendatakse tariifimäära;

vaguni omanik – isik, kes omab vagunile omandiõigust või muud seaduslikku õigust, ja kes on riigis kehtivate õigusnormide kohaselt sellisena kantud transpordivahendite registrisse;

veos – kaup või vagun kui transpordivahend, mis ei kuulu vedajale, ja muud objektid, mis võetakse vedamisele veolepingu sõlmimise teel;

lepinguline vedaja – vedaja, kes on sõlminud saatjaga käesolevale kokkuleppele vastava veolepingu;

raudtee – ühe riigi territooriumil paiknev infrastruktuur;

intermodaalne veoühik (IVÜ) – konteiner, vahetatav autokast, poolhaagis, mis on ette nähtud veoste vedamiseks kahe või enama transpordiliigiga ilma veost transpordiliigi vahetamisel ümber laadimata;

infrastruktuur (raudteeinfrastruktuur) – tehniline kogum, mis sisaldab üldkasutatavaid raudteid, raudteejaamu ja muid ehitisi ja rajatisi, mis tagavad selle kogumi funktsioneerimise ja mille abil vedajad teostavad kaubavedu;

leppetrahv (trahv, viivis) – kindel rahasumma või rahasumma, mida väljendatakse protsendina kohustusest, mida veosest osavõtja on kohustatud maksma teisele osavõtjale veolepingust tulenevate kohustuste rikkumise korral;

saatja – isik, kes annab kauba vedamiseks ja kes on saatelehel märgitud veose saatjaks;

saadetis – veos, mis on võetud ühe saatelehe alusel ühelt saatjalt ja ühest saatmisjaamast vedamiseks kauba saaja juurde sihtjaamas;

kaubavedu – kauba vedamine otseses rahvusvahelises raudteeliikluses ja kauba vedamine otseses rahvusvahelises raudteepraamiliikluses;

kaubavedu otseses rahvusvahelises raudteeliikluses – veose vedamine raudteetranspordiga kahe või enama riigi territooriumil ühe dokumendi (saatelehe) alusel, mis on vormistatud kogu liikumisteele;

kaubavedu otseses rahvusvahelises raudteepraamiliikluses – kauba vedamine otseses rahvusvahelises raudteeliikluses veetranspordi osalusel tingimusel, et veos liigub lähtejaamast sihtjaamani vagunis või oma telgedel;

veovahendid – vahendid, mis on ette nähtud veetava veose paigutamiseks, kinnitamiseks ja selle terviklikkuse säilitamiseks;

vedaja – lepinguline vedaja ja kõik muud vedajad, kes osalevad veose vedamises, sealhulgas liikumistee veetranspordiga läbitaval osal rahvusvahelise raudteepraamiliiklusega;

plomm – ühtse konstruktsiooni osaks olev kontrollement, mille terviklikkus tõendab veosele juurdepääsu puudumist vaguni, intermodulaarse veoühiku või ATV konstruktsiooni plommitud avade kaudu. Plommi all mõistetakse ka lukustus-plommimiseadet.

järgmine vedaja – vedaja, kes sõlmides (lepingulise vedajaga) veolepingu, võtab veose vastu lepinguliselt vedajalt või muult järgnevalt vedajalt, et vedada veost edasi;

saaja – isik, kes on saatelehel ära nimetatud veose saajana;

veotasud – maksed, mis sisaldavad veotasu; vagunisaatja ja autorongi juhi sõidutasu, täiendavad lõivud ja muud maksed, mis tekivad alates lepingu sõlmimise hetkest kuni veose saajale üleandmiseni, sh maksed, mis on seotud veose ümberlaadimise või pöördvankrite ümberseadmisega;

tariif – veotasude määrade ja arvutusreeglite süsteem, mis määrab ära veotasude suuruse;

infrastruktuuri haldaja – isik, kes osutab vedajatele infrastruktuuri kasutamiseks seotud teenuseid;

veosel osaleja – saatja, vedaja, vastuvõtja.

Artikkel 3

Kokkuleppe kohaldamine

§ 1. Käesolev kokkulepe kehtestab veolepingu ühtsed õigusnormid veoste vedamiseks otseses rahvusvahelises raudteeliikluses ja otseses rahvusvahelises raudteepraamiliikluses.

§ 2. Otseses rahvusvahelises raudteeliikluses veetakse veoseid jaamade vahel, mis on avatud veooperatsioonidele vastavalt käesoleva kokkuleppe poolte siseriiklikele õigusnormidele ja otsese rahvusvahelise raudteepraamiliikluse puhul – mööda veeteed, mille pooled on antud veose vedamiseks ette näinud.

§ 3. Kui pooled osalevad samal ajal muudes rahvusvahelistes kokkulepetes, mis kehtestavad raudteetranspordi veolepingu õigusnormid, võib veoseid nende poolte raudteejaamade vahel vedada vastavalt nendele kokkulepetele.

Artikkel 4

Veomeetodid

Kui veose lähte- ja sihtjaam paiknevad erineva rööpmelaiusega raudteedel, võib vedu tehnilistest võimalustest sõltuvalt teostada järgmistel meetoditel: veose ümberlaadimine ühe rööpmelaiusega vagunitest teistsuguse rööpmelaiusega vagunitele, vagunite ümberpaigutamine teistsuguse rööpmelaiusega vankritele või muudetava rööpmelaiusega rattapaaride kasutamine.

Artikkel 5

Riiklike õigusnormide kohaldamine

Kui käesolevas kokkuleppes puuduvad vastavad sätted, kohaldatakse selle poole siseriiklikke õigusnorme, kelle õiguspädev isik oma õigusi realiseerib.

Artikkel 6

Kohustusliku iseloomuga õigused

Veolepingu mis tahes tingimus, mis on otse või kaudselt vastuolus käesoleva kokkuleppe sätetega, on kehtetu ja ei oma seaduslikku jõudu – välja arvatud käesolevas kokkuleppes kokkulepitud juhtudel. Selliste sätete kehtetus ei too kaasa veolepingu muude sätete kehtivuse tühistamist.

Artikkel 7

Veoste lepingueelne kooskõlastamine

Veoste lepingueelne kooskõlastamine toimub enne veolepingu sõlmimist alljärgnevas korras:

- veose saatja ja lepingulise vedaja vahel – vastavalt siseriiklikele õigusnormidele;
- lepingulise vedaja ja järgnevate vedajate vahel – vastavalt nende vahel kokkulepitud korrale.

Artikkel 8

Kaubaveo eeskirjad

§ 1. Käesoleva kokkuleppe tingimuste rakendamise kord ja erinevate veoseliikide eritingimused kehtestatakse kaubaveo eeskirjades (käesoleva kokkuleppe lisa 1).

Saatja, saaja ja vedajate vahelise lepinguga võib kehtestada alljärgnevad kaubaveo eritingimused. Need eritingimused omavad prioriteeti kaubaveo eeskirjades sätestatud tingimuste suhtes.

§ 2. Kaubaveo eeskirjad sisaldavad detailseid standardseid otsuseid ja protseduure, mis tagavad käesoleva kokkuleppe artiklite ühtse tõlgendamise ja rakendamise.

Artikkel 9

Ohtlike ainete vedu

§ 1. Ohtlikke veoseid veetakse vastavalt ohtlike veoste kaubaveo eeskirjale (käesoleva kokkuleppe lisa 2). Käesoleva kokkuleppe asjakohaseid artikleid ja käesoleva kokkuleppe artiklis 8 „Kaubaveo eeskirjad“ nimetatud kaubaveo eeskirju rakendatakse osades, mida ei reguleeri ohtlike veoste kaubaveo eeskirjad.

§ 2. Ohtlike veoste vedamisel otsese rahvusvahelise raudteepraamitranspordiga tuleb järgida ka ohtlike veoste mereveokoodeksi (IMDG) nõudeid.

Artikkel 10

Veoste paigutamine ja kinnitamine

§ 1. Veoste paigutamine ja kinnitamine vagunites rööpmelaiusega 1520 mm toimub vastavalt veoste paigutamise ja kinnitamise tehnilistele tingimustele (käesoleva kokkuleppe lisa 3), kui vedajad ei ole kokku leppinud teistsugustes tingimustes.

§ 2. Veoste paigutamine ja kinnitamine vagunites rööpmelaiusega 1435 mm ja 1000 mm toimub vastavalt laadimiskohas kehtivatele siseriiklikele õigusnormidele, kui vedajad ei ole kokku leppinud teistsugustes tingimustes, kuid lahtisel veeremil vastavalt antud rööpmelaiusega raudteel kaubavedu teostavate vedajate vahel kokkulepitud tingimustele.

Artikkel 11

Vedajale mittekuuluva vaguni kui transpordivahendi vedamise eeskirjad

§ 1. Käesoleva kokkuleppe tingimuste rakendamise kord vedajale mittekuuluva vaguni kasutamise kohta transpordivahendina kehtestatakse vastavalt vedajale mittekuuluva vaguni kui transpordivahendi vedamise

eeskirjadele (käesoleva kokkuleppe lisa 4) ja küsimustes, mida vedajale mittekuuluva vaguni kui transpordivahendi vedamise eeskirjades ei käsitleta, vastavalt käesoleva kokkuleppe artiklis 8 „Kaubaveo eeskirjad“ esitatud kaubaveo eeskirjadele.

§ 2. Vedajale mittekuuluva vaguni kui transpordivahendi vedamise eeskirjad sisaldavad detailseid standardseid otsuseid ja protseduure, mis tagavad käesoleva kokkuleppe artiklite ühtse tõlgendamise ja rakendamise.

Artikkel 12

Informatiivne juhend

§ 1. Informatiivne juhend sisaldab andmeid raudteeinfrastruktuuri ja veetranspordi abil läbitavate teekonnaosade kohta, mida kasutatakse käesoleva kokkuleppe tingimustel toimival kaubaveol, aga samuti andmeid selliseid vedusid teostavate vedajate kohta (käesoleva kokkuleppe lisa 5).

Informatiivses juhendis sisalduvad andmed on üldkättesaadavad ja need loetakse avalikult tõepäraseks.

§ 2. Informatiivsesse juhendisse viiakse muudatusi ja täiendusi sisse korras, mis on kehtestatud käesolevasse kokkuleppesse muudatuste ja täienduste sisseviimise kohta.

§ 3. Informatiivse juhendi andmetesse viiakse muudatusi ja täiendusi sisse poolte ettepanekul. Iga osapool saab OSJD komiteele avalduse oma riigi raudteeinfrastruktuuri, veetranspordi abil läbitavate teekonnaosade ja oma riigi territooriumil registreeritud ning rahvusvahelistes vedudes osalevate vedajate andmetesse muudatuste ja täienduste sisseviimise kohta.

Andmed, mille alusel OSJD komitee viib informatiivsesse juhendisse sisse muudatusi ja täiendusi, esitatakse hiljemalt 30 päeva enne nende jõustumist.

OSJD komitee paneb teabe informatiivse juhendi muudatuste ja täienduste kohta üles OSJD veebilehele 3 päeva jooksul pärast nende kättesaamist, näidates ära nende jõustumise tähtaja.

Artikkel 13

Kaubavedu CIM/SMGS saatelehe alusel

Kaubavedu võib toimuda CIM/SMGS saatelehe alusel. Saatelehe näidis ja samuti selle täitmise ja kasutamise reeglid on esitatud CIM/SMGS saatelehe juhendis (käesoleva kokkuleppe lisa 6). Käesoleva kokkuleppe artiklis 8

„Kaubaveo eeskirjad“ esitatud kaubaveo eeskirju rakendatakse küsimustes, mida ei käsitleta CIM/SMGS saatelehe juhendis.

II OSA VEOLEPING

Artikkel 14 Veoleping

§ 1. Vastavalt veolepingule kohustub vedaja vastava tasu eest temale saatja poolt üleantud veose vedama sihtjaamani saatja ja lepingulise vedajaga kooskõlastatud liikumisteel ning andma veose üle saajale.

§ 2. Vedaja teostab vedu käesoleva kokkuleppe tingimustel, kui:

- 1) vedaja või saatja omab veo teostamiseks vajalikke transpordivahendeid;
- 2) saatja peab kinni käesoleva kokkuleppe tingimustest;
- 3) teostatavaid vedusid ei takista asjaolud, mida vedaja ei suuda ära hoida ja mille ärahoidmine temast ei sõltu;
- 4) veose vedamise marsruut on vedajatega kooskõlastatud.

§ 3. Veolepingu sõlmimist kinnitatakse saatelehe vormistamisega.

§ 4. Saatelehele kantud ebaõiged või ebatäpsed andmed või saatelehe kaotamine vedaja poolt ei mõjuta veolepingu olemasolu ega selle kehtivust.

§ 5 Iga järgmine vedaja, kes võtab veose koos saatekirjaga veoks üle, muutub sel teel lepingu osaliseks ja võtab endale üle selle lepingu järgi tekkivad kohustused.

§ 6. Vaguni veose vedamiseks annab vedaja või saatja.

Vedamiseks tuleb anda vagunid, mida on lubatud kasutada rahvusvahelises liikluses.

Artikkel 15 Saateleht

§ 1. Saateleht peab sisaldama järgmisi andmeid:

- 1) saatja nimi ja postiaadress;
- 2) saaja nimi ja postiaadress;
- 3) lepingulise vedaja nimi;
- 4) raudtee ja lähtejaama nimi;

- 5) raudtee ja sihtjaama nimi;
- 6) piiriületusjaamade nimed;
- 7) veose nimetus ja kood;
- 8) saadetise number;
- 9) pakendi tüüp;
- 10) veoseühikute arv;
- 11) veose mass;
- 12) vaguni (konteineri) number; kes (saatja või vedaja) annab veose jaoks vaguni;
- 13) saatja poolt saatelehele lisatavate saatedokumentide nimekiri;
- 14) andmed veotasude maksmise kohta;
- 15) plommide arv ja tähised;
- 16) veose massi määramise meetod;
- 17) veolepingu sõlmimise kuupäev.

§ 2. Peale käesoleva artikli § 1 loetletud andmete peab saateleht vajaduse korral sisaldama järgmisi andmeid:

- 1) järgnevate vedajate nimed;
- 2) saatja avaldused veose kohta;
- 3) sadamate lähedal asuvad raudteejaamad ja sadamad veose üleandmiseks veetranspordile;
- 4) muud veoeskirjades ettenähtud andmed.

§ 3. Saatelehe vormid trükitakse ja saatelehed täidetakse ühes OSJD töökeeles (hiina keel, vene keel) alljärgnevalt:

– vedamisel Aserbaidžaaani Vabariiki, Valgevene Vabariiki, Bulgaaria Vabariiki, Gruusiasse, Iraani Islamivabariiki, Kasahstani Vabariiki, Kõrgõzstani Vabariiki, Läti Vabariiki, Leedu Vabariiki, Moldova Vabariiki, Poola Vabariiki, Venemaa Föderatsiooni, Tadžikistani Vabariiki, Türkmenistani, Usbekistani Vabariiki, Ukrainasse ja Eesti Vabariiki või transiidina nendest – vene keeles;

– vedamisel Vietnami Sotsialistlikust Vabariigist, Hiina Rahvavabariigist ja Korea Rahvademokraatlikust Vabariigist – hiina keeles;

– vedamisel Vietnami Sotsialistlikku Vabariiki, Hiina Rahvavabariiki ja Korea Rahvademokraatlikku Vabariiki Vene Föderatsioonist ja Kasahstani Vabariigist või transiidina nende kaudu – vene keeles.

Saatelehe vormid ja saatelehe kõikidesse lahtritesse või mõnda lahtrisse sisestatud tekst võib olla tõlgitud teise keelde.

Veoses osalejate omavahelisel kokkuleppel võib saatelehe täita mis tahes muus keeles.

§ 4. Saateleht võib olla vormistatud elektroonilise saatekirjana. Elektrooniline saateleht täidab pabersaatekirja funktsiooni ja kujutab endast elektroonilisel kujul olevate andmete kogumit, mis on identne pabersaatelehel olevate andmetega.

Artikkel 16

Vastutus saatelehe andmete eest

§ 1. Saatja vastutab tema poolt saatelehele märgitud andmete ja avalduste õigsuse eest. Saatja vastutab kõigist vääradest, ebatäpsustest või mittetäielikest andmetest või avaldustest tulenevate tagajärgede eest, aga ka selle eest, kui need on kirjutatud saatelehe ebaõigesse lahtrisse. Kui vedaja kirjutab vastavalt käesoleva kokkuleppe sätetele saatelehele saatja juhised, siis loetakse, et ta tegutseb saatja nimel, kui ei tõendata vastupidist.

§ 2. Kui veolepingu sõlmimisel vedaja avastab saatelehel ebaõiged, ebatäpsed või ebatäielikud andmed, on saatja kohustatud esitama uue saatelehe, kui laubaveo eeskirjade kohaselt ei ole saatelehel esitatud andmete ja avalduste parandamine lubatud.

§ 3. Saatja maksab vedajale leppetrahvi, kui vedaja avastab pärast veolepingu sõlmimist saatja poolt esitatud saatelehel ebaõiged, ebatäpsed või ebatäielikud andmed, ja teeb seejuures kindlaks, et:

- 1) vedamiseks võeti vastu esemed, mille vedamine üle riigipiiri on keelatud kasvõi ühes riigis, mille territooriumil vedu pidi toimuma;
- 2) vedamiseks võeti vastu ohtlik veos ja rikuti seega veose tingimusi;
- 3) veose pealelaadimisel lubas saatja vaguni koormamist üle vaguni kandevõime;
- 4) veotasude määr on alandatud;
- 5) ilmnesid asjaolud, mis seavad ohtu liikluse.

Leppetrahv vastavalt käesoleva paragrahvi punktidele 1, 2, 4 ja 5 nõutakse sisse vastavalt artikli 31 „Veotasude ja leppetrahvide maksmine“ sätetele summas, mis ületab viis korda veotasu vedajale, kes avastas sellise rikkumise.

Leppetrahv vastavalt käesoleva paragrahvi punktile 3 nõutakse sisse vastavalt artikli 31 „Veotasude ja leppetrahvide maksmine“ sätetele summas, mis ületab viis korda veotasu veose liigse massi eest vedajale, kes avastas sellise rikkumise.

Vedajal on õigus käesolevas paragrahvis ette nähtud leppetrahvid sisse nõuda sõltumata sellest, kas saatja/saaja hüvitab vastavalt käesolevale kokkuleppele võimaliku kahju ja tasub trahvid.

Artikkel 17

Kauba väärtuse deklareerimine

§ 1. Vedaja ja saatja vahelisel kokkuleppel võib kaubavedu toimuda kauba väärtuse deklareerimisega.

§ 2. Vedajal on õigus nõuda lisatasu kauba väärtuse deklareerimise eest.

Artikkel 18

Taara, pakendamine ja märgistamine

§ 1 Kaubad, mis vajavad taarat või pakendit, hoidmaks veo ajal ära nende kaotsiminekut, kahjustumist, riknemist ja muul põhjusel kvaliteedi halvenemist, aga ka veovahendite või muude kaupade kahjustumist ja saastumist ning inimeste või loomade tervise või keskkonna ja raudteeinfrastruktuuri kahjustumist, tuleb vedamiseks üle anda kõigile nendele nõuetele vastavas taaras või pakendis.

§ 2. Saatja peab tagama kaubale kantud või kinnitatud märgistuse, kleebiste või siltide, aga samuti tema poolt vagunitele, intermodulaarsetele veoühikutele ja autotranspordivahenditele paigaldatud kleebiste õigsuse.

§ 3. Kui veose vedamiseks antud taara (pakendi) välisel ülevaatusel on avastatud puudused, mis põhjustavad ümberlaadimise võimatust või kauba või transpordivahendite kaotsiminekut, puudujääki või kahjustamist (riknemist), keeldub vedaja veose vedamiseks vastuvõtmisest või võtab veose vedamisele eraldi kokkulepitud tingimustel.

Kui taara või pakendi seisund ei võimaldada veose edasist transportimist, siis käideldakse veost vastavalt artikli 28 „Kauba veo- ja väljastamistakistused“ sätetele.

§ 4. Saatja vastutab taara või pakendi puudumise või mitterahuldava seisundi tagajärgede eest ja samuti märgistuse, kleebiste või siltide puudumise või mitterahuldava seisundi tagajärgede eest ning hüvitama vedajale seetõttu põhjustatud kahju.

Artikkel 19

Kauba pealelaadimine ja kauba massi määramine

§ 1. Kaup tuleb laadida tehniliselt korrasolevatesse ja selle veose vedamiseks kõlblikesse ja puhastatud vagunitesse.

§ 2. Saatja riigi siseriikliku õigusnormidega määratakse, kes peab kauba vagunisse laadima – kas vedaja või saatja.

Intermodulaarsetele veoühikutele ja autotranspordivahenditele laadib kauba saatja.

§ 3. Pealelaadimist teostav isik vastutab selle eest, et vagunid oleksid konkreetse kauba vedamiseks kõlblikud, vagunites, intermodulaarsetes veoühikutes ja autotranspordivahendites kauba paigutamise ja kinnitamise tehniliste nõuete järgimise eest ning mitterahuldava laadimise kõigi tagajärgede eest.

§ 4. Kui saatelehel puuduvad andmed veose pealelaadija kohta, siis eeldatakse, et veose on laadinud saatja.

§ 5. Veose mass määratakse vastavalt kaubaveo eeskirjadele.

Artikkel 20

Plommimine

§ 1. Plommimiseks tuleb kasutada plomme, mida ei ole võimalik eemaldada ilma plommi kahjustamata. Plommid tuleb paigaldada nii, et oleks välistatud veose juurde pääsemine ilma plommi kahjustamata.

§ 2. Plommidele ja nendel kujutatud märkidele esitatakse nõuded kaubaveo eeskirjades.

§ 3. Vagunites, intermodulaarsetes veoühikutes ja autotranspordivahendites paigaldatud terved plommid loetakse riikides, kus kohaldatakse käesolevat kokkulepet, võrdväärseks plommidega, mis on paigaldatud vastavalt käesolevale kokkuleppele.

Artikkel 21

Kauba veoks vastuvõtmine

Kauba võtab saatjalt veoks vastu lepinguline vedaja.

Artikkel 22

Administratiivsete formaalsuste täitmine

§ 1. Saatja lisab saatelehele saatedokumendid, mis on vajalikud tolliprotseduuride ja muude administratiivsete formaalsuste täitmiseks veose kogu liikumisteel. Need dokumendid peavad kehtima ainult ühel konkreetsel saatelehel märgitud kaupade kohta.

Kui saatja ei lisa saatelehele dokumenti, mis on vajalik administratiivsete formaalsuste täitmiseks, vaid saadab need andmed vastavale administratiivkontrolli organile, teavitab saatja saatelehel sellest.

§ 2. Raudtee ei ole kohustatud kontrollima saatja poolt saatekirjale lisatud dokumentide õigsust ja piisavust.

§ 3. Saatja vastutab vedaja ees saatedokumentide puudumise, ebapiisavuse või ebaõigsuse tagajärgede eest.

§ 4. Saatja peab saatelehele lisatud saatedokumendid saatelehel ära nimetama.

Kui saatja ei järgi käesoleva paragrahvi sätteid, peab lepinguline vedaja keelduma kauba vedamiseks vastuvõtmisest.

§ 5. Kui kauba vedamine või väljaandmine viibib seetõttu, et saatja ei esitanud vajalikke saatedokumente või temale üleantud ja saatelehel loetletud dokumendid on ebapiisavad või ebaõiged, hüvitatakse vedajale sellega seoses

tekkivad täiendavad veotasud ja kulud ning siseriiklikes õigusnormides ettenähtud leppetrahvid korras, mis on ette nähtud käesoleva kokkuleppe artiklis 31 „Veotasude ja leppetrahvide maksmine“.

§ 6. Vaguni, intermodulaarse veoühiku ja autotranspordivahendi avamisel selleks, et teostada piiri-, tolli-, sanitaar-, veterinaar- ja fütosanitaarkontroll või mingit muud liiki kontroll, vormistab vedaja avamise protokoll.

§ 7. Tolliorganite või vedaja poolt pärast piiri-, tolli-, sanitaar-, veterinaar- ja fütosanitaarkontrolli või mingit muud liiki kontrolli paigaldatud, avamata plommid võrdsustatakse esialgselt paigaldatud plommidega.

Artikkel 23

Kauba kontrollimine

§ 1. Vedajal on õigus kontrollida, kas saatja on täitnud veotingimused ja kas saadetis vastab saatja poolt saatelehel näidatud andmetele. Kontroll toimub siseriiklike õigusnormidega kehtestatud korras.

§ 2. Kui saatja ei ole järginud veotingimusi või saadetis ei vasta saatja poolt saatelehel näidatud andmetele, siis tuleb vedajale käesoleva kokkuleppe artiklis 31 „Veotasude ja leppetrahvide maksmine“ ja artiklis 32 „Kaubaveoga seotud lisakulud“ määratud korras hüvitada kõik kulud, mis on seotud kontrollimisega ja on tõendatud dokumentaalselt.

Artikkel 24

Kauba kohaletoimetamise tähtaeg

§ 1. Kui saatja ja vedaja vahel ei ole kokku lepitud teisiti, määratakse kohaletoimetamise tähtaeg kauba kogu liikumisteele ja ei tohi ületada tähtaega, mis arvutatakse käesolevas artiklis kehtestatud normide põhjal.

§ 2. Kauba kohaletoimetamise tähtaeg määratakse lähtudes järgmistest normidest:

- konteinerite puhul – 1 ööpäev iga alustatud 150 km kohta;
- muude saadetiste puhul – 1 ööpäev iga alustatud 200 km kohta.

Veoste puhul, mis nõuavad oma tehniliste omaduste tõttu sõidukiiruse piiramist, või mis ei vasta ettenähtud gabariitmõõtmetele või mida veetakse erirongides eraldi veduriga, kehtestab kauba kohaletoimetamise tähtajad vedaja.

Otseses rahvusvahelises raudteepraamiliikluses veetavate veoste puhul määrab veetranspordiga läbitaval teelõigul kohaletoimetamise tähtaja vedaja, kes teostab sellel teelõigul vedusid.

§ 3. Kauba kohaletoimetamise tähtaega pikendatakse ühe ööpäeva võrra kauba ärasaatmisega seotud operatsioonide tõttu.

Kohaletoimetamise tähtaega pikendatakse kahe ööpäeva võrra:

- kauba iga ümberlaadimise kohta teistsuguse rööpmevahega vagunitele;
- vagunitel iga ümberseadmise kohta oma telgedel, kuid teistsuguse rööpmevahega vankritele;
- kauba vedamisel otsese rahvusvahelise raudteepraamiliiklusega.

§ 4. Kauba kohaletoimetamise tähtaega pikendatakse kogu teel vedajast sõltumatul põhjusel tekkiva viivituse võrra.

§ 5. Kauba kohaletoimetamise tähtaja arvestus algab kell 0.00 veolepingule järgneval päeval ja lõpeb hetkel, kui saajale antakse üle teatis kauba kohalejõudmise kohta. Seejuures loetakse mittetäielikud ööpäevad täisööpäevadeks.

§ 6. Kui veos jaotatakse liikumisteel osadeks, arvutatakse kauba kohaletoimetamise tähtaeg kauba selle osa järgi, mis saabus saatelehe järgi.

§ 7. Kohaletoimetamise tähtaeg loetakse täidetuks, kui veos saabus sihtjaama enne kohaletoimetamise tähtaja täitumist ja vedaja teavitab saajat kauba saabumisest ning kauba üleandmise võimalusest saaja käsutusse. Saaja teavitamise kord määratakse siseriiklike õigusnormidega, mis kehtivad kauba kätteandmise kohas.

Artikkel 25

Veolepingu muutmine

§ 1. Nii kauba saatjal kui saajal on õigus anda vedajale juhiseid veose kohta ja sel viisil muuta veolepingut. Saatja pöördub lepingulise vedaja poole ja saaja vedaja poole, kes kauba välja annab.

§ 2 Saatja võib teha veolepingus järgmisi muudatusi:

- 1) muuta veose sihtjaama;
- 2) muuta kauba saajat.

§ 3. Kauba saaja võib veolepingus teha järgmisi muudatusi ainult sihtriigi piires:

- 1) muuta veose sihtjaama;
- 2) muuta kauba saajat.

Saaja võib veolepingut vastavalt käesoleva kokkuleppe tingimustele muuta ainult kuni kaup asub sihtriiki sisenemise piirijaamas.

Kui veos on juba saabunud sihtriigi piirijaama, tohib saaja veolepingut muuta vastavalt sihtriigis kehtivatele siseriiklikele õigusnormidele.

§ 4. Veolepingut ei ole lubatud muuta nii, et see toob kaasa saadetise osadeks jaotamise.

§ 5. Saatja õigus muuta veolepingut katkeb hetkel, kui saajale väljastatakse saateleht või kui veos jõuab sihtriiki sisenemise piirijaama, kui vedajal on juba olemas saaja avaldus veolepingu muutmise kohta.

§ 6. Pärast seda, kui saaja on veolepingut muutnud, kehtivad saajale veolepingus saatjale ettenähtud kohustused.

§ 7. Saatja ei vastuta tagajärgede eest, mis tekivad veolepingu muutmisel saaja avalduse alusel.

§ 8. Vedajal on õigus keelduda veolepingu muutmisest või peatada selle muutmise ainult juhul kui:

1) это неосуществимо для перевозчика в момент получения заявления об изменении договора перевозки; 1) see ei ole vedajal veolepingu muutmise avalduse saamise hetkel enam võimalik; 2) see võib kahjustada raudtee ekspluatatsiooni;

3) sihtjaama muutmise korral ei kata kauba väärtus kõiki eeldatavaid veokulusid uue sihtjaamani, välja arvatud juhud, kui nende kulude summa tasutakse kohe ära või nende tasumine garanteeritakse;

4) sihtjaama muutmisel muutuvad saatelehel nimetatud vedajad ja uued vedajad ei ole vedu kooskõlastanud.

§ 9. Vedajal on õigus nõuda täiendavate veotasude ja kulude hüvitamist, mis tal on tekkinud veolepingu muutmise tõttu.

Artikkel 26

Kauba väljastamine

§ 1. Kui kaup saabub sihtjaama, on vedaja kohustatud esitama saajale saatelehe ja kauba ning saaja on kohustatud kauba ja saatelehe vastu võtma.

§ 2. Saaja võib kauba vastuvõtmisest keelduda ainult juhul, kui kauba kvaliteet on vedaja süül sedavõrd halvenenud, et on välistatud selle osaline või täielik kasutamine esmaotstarbeks.

§ 3. Saateleht ja kaup väljastatakse pärast seda, kui saaja on vedajale tasunud kõik arvestatud veotasud, kui saaja ja vedaja vahel sõlmitud kokkulepe ei näe ette teisiti. Saaja on kohustatud tasuma veotasud kogu saatelehel näidatud veose eest isegi siis, kui osa saatelehel nimetatud kaubast puudub.

§ 4. Juhul kui veose laadib maha saaja, on vedaja kohustatud osalema kaubaühikute arvu, seisukorra või massi kontrollimisel, kui:

1) veos saabus sihtjaama tunnustega, mis annavad märku sellest, et saatja poolt paigaldatud ja kahjustamata plommidega, mille märgid vastavad saatelehel näidatule, kaubale võib vagunis, intermodulaarses veoühikus või autotranspordivahendis olnud võimalik juurdepääs;

2) veos saabus sihtjaama vagunis, intermodulaarses veoühikus või autotranspordivahendis, mille plommid on kadunud või kahjustatud või mille plommide märgid ei vastu saatelehel näidatule; seejuures on vedajal õigus keelduda osalemast veose kontrollimisel, kui on säilinud kasvõi üksainus saatja kahjustamata plomm, mis välistab juurdepääsu võimaluse kaubale ja mille märgid vastavad saatelehel näidatule;

3) lahtise veeremiga veetud kaubal on puudujäägi või kahjustuse (riknemise) märgid, mida on võimalik määrata visuaalse vaatluse teel;

- 4) kiireltriiknev kaup saabus kohaletoiinetamise tähtajast hiljem;
 - 5) vedaja ei ole järginud kauba temperatuurirežiimi tema poolt teenindatavates külmutusvagunites;
 - 6) kauba on peale laadinud vedaja.
- § 5. Pärast kauba mahalaadimist vedajale tagastatav vagun või konteiner peab olema puhas.

Artikkel 27

Oletused kauba kaotsimineku puhul

§ 1. Kui kaup ei ole 10 päeva pärast kauba kohaletoiinetamise tähtaega saajale üle antud, on saatjal või saajal õigus esitada veose otsingu avaldus vastavalt kas lepingulisele vedajale või kaupa väljaandvale vedajale. Veose otsingu avaldus ei tähenda pretensiooni esitamist kaotsiläinud kauba kohta.

§ 2. Kaup loetakse kadunuks, kui kaup ei ole 30 päeva jooksul pärast kohaletoiinetamise tähtaega saajale üle antud.

§ 3. Kui kaup saabus sihtjaama pärast seda, kui kohaletoiinetamise tähtajast oli möödunud 30 päeva, peab vedaja teavitama sellest saajat. Saaja on kohustatud kauba vastu võtma, kui see jõudis kohale hiljemalt kuue kuu jooksul pärast kohaletoiinetamise tähtaja möödumist, ja tagastama vedajale summa, mille see maksis talle hüvitisena kauba kaotsimineku eest, aga ka talle tagastatud veotasud ja muud veokulud.

Kui hüvitis maksti saatjale, peab saatja hüvitise tagastama vedajale.

Seejuures jääb kehtima õigus esitada vedajale pretensioon leppetrahvi maksmise kohta kauba kohaletoiinetamise tähtaja ületamise eest ja samuti kauba kaotsimineku, vaegmassi, kahjustumise (riknemise) või kauba väärtuse vähenemise eest.

Artikkel 28

Kauba veo- ja väljastamistakistused

§ 1. Kui kauba vedamisel tekib takistus vedajast mittesõltuval põhjustel, siis otsustab vedaja, kas konsulteerida saatjaga või vedada kaup sihtjaama, muutes esialgset liikumisteed.

§ 2. Kui vedajal ei ole temast mittesõltuval põhjustel võimalik vedada kaupa esialgsest liikumisteedest erineval marsruudil, jätkata vedamist või väljastada kaup saajale, konsulteerib vedaja viivitamata saatjaga.

§ 3. Kui kaheksa ööpäeva jooksul (kiireltrikneva kauba puhul kolme ööpäeva ja loomade puhul kahe ööpäeva jooksul) pärast saatjale järelepärimise esitamist ei ole saatjalt tulnud juhiseid või on tulnud mittetäidetavad juhised, on vedajal õigus võtta kauba kohta otsus vastu ise.

§ 4. Vedajal on õigus võtta kauba kohta ise otsus vastu ilma käesoleva artikli § 3 nimetatud tähtaegadest kinni pidamata, kui kauba seisund nõuab koheste meetmete rakendamist.

§ 5. Kui saatja andis saatelehel juhised selle kohta, kuidas toimida juhul, kui kauba vedamisel ja väljaandmisel tekivad takistused, toimib vedaja vastavalt saatja nendele juhistele. Kui vedaja otsustab, et neid juhiseid ei ole võimalik täita, juhindub ta käesoleva artikli §§ 1–3 sätetest.

§ 6. Kui kauba veo- või väljastamistakistus tekkis vedajast mittesõltuvatel põhjustel, tuleb vedajale hüvitada täiendavad veotasud ja kulud, mida ta on kandnud seoses takistusega, aga samuti leppetrahvid, kui need on siseriiklikes õigusnormides ette nähtud.

Artikkel 29 Kommertsakt

§ 1. Vedaja koostab kommertsakti, kui veose kontrollimisel selle vedamise või väljaandmise ajal täheldatakse:

- 1) kauba nimetuse, massi või koguse mittevastavust saatelehel näidatule;
- 2) kaubaühikute märgistuse mittevastavust saatelehel nimetatud andmetele kaubakohtade märkide (markide), sihtjaama ja sihtraudtee, saaja ja kaubaühikute koguse kohta;
- 3) kauba kahjustumist (riknemist);
- 4) selle kauba saatekirja või selle üksikdokumentide puudumise või selle saatekirja järgse kauba puudumist (kaotaminekut).

§ 2. Kui veose sihtriigi siseriiklikes õigusnormides on kommertsakti lubatud koostada pärast kauba saajale väljastamist, siis on saajal õigus paluda kaupa väljastavalt vedajalt kommertsakti koostamist pärast kauba väljastamist põhjusel, mida kauba väljaandmise ajal teostatava visuaalse vaatluse teel oli võimatu kindlaks teha. Saaja peab sellise taotlusega pöörduma vedaja poole kohe pärast kaotamineku, puuduse või kauba kahjustumise (riknemise) kindlakstegemist ja mitte hiljem kui kolme päeva jooksul pärast kauba väljastamist.

Artikkel 30 Veotasude arvutamine

§ 1. Veotasud arvutatakse tariifide järgi, mida kohaldatakse vedu teostavatele vedajatele.

§ 2. Veotasud arvutatakse eraldi igale vedamisel osalevale vedajale veokauguse alusel ja valuutas, mis määratakse vastavalt rahvusvahelises liikluses selle veo puhul rakendatavatele tariifidele.

Veotasud veotee veetranspordiga läbitava osa kohta arvutatakse selle veoliigi puhul rakendatava tariifi alusel.

§ 3. Veotasud arvutatakse veolepingu päeval kehtivate tariifide alusel.

§ 4. Kui selgub, et mõni vagun on koormatud üle vaguni kandevõime või ületades vaguni rattapaari poolt rööbasteele rakendatavat lubatud staatilist koormust, arvutatakse nende konkreetsete vagunite veotasud veose massi liigse osa kohta eraldi korrektsioonina liigse massi väljaselgitamise päeval kehtinud tariifidele.

§ 5. Kui saatelehel avastatakse ebaõiged, ebatäpsed või puudulikud andmed, arvutavad mittevastavuse avastanud vedaja ja edasised vedajad veotasu tegelikult veetava kauba järgi.

§ 6. Kui kauba vedamisel muudeti vedajast mittesõltuvatel põhjustel tekkinud takistuste tõttu veose liikumisteed, arvutatakse veotasud muudetud liikumisteed mööda vedamisele vastavalt.

§ 7. Kui ühes vagunis paikneva saadetise ümberlaadimiseks on liikumisteel vedajast sõltumatutel põhjustel vaja kahte või enamat sama rööpmelaiusega vagunit, siis arvutatakse igale vagunile laaditud kauba veotasud eraldi nagu iseseisvate saadetiste eest.

§ 8. Kui saadetise ümberlaadimiseks erineva rööpmelaiusega raudteede piirjaamas on vaja kahte või enamat teistsuguse rööpmelaiusega vagunit, on vedajal õigus arvutada igale vagunile laaditava kauba veotasud eraldi nagu iseseisvate saadetiste eest.

§ 9. Veolepingu muutmisel arvutatakse veotasud eraldi veokauguse järgi jaamani, kus toimus veolepingu muutmine, ja sellest jaamast edasi kuni uue sihtjaamani.

Artikkel 31

Veotasude ja leppetrahvide maksmine

§ 1. Kui veol osalejate vahel pole kokku lepitud teisiti, on veosetasu maksmine alljärgnevate poolte kohustuseks:

- 1) saatja – maksab kauba vedamisel osalevatele vedajatele, välja arvatud kaupa väljastavale vedajale tema poolt teostatud veo eest;
- 2) saaja – maksab kaupa väljastavale vedajale tema poolt teostatud veo eest.

Leppetrahvide osas kehtib samasugune kord.

§ 2. Kui saatja või saaja annab oma käesoleva artikli § 1 tulenevate kohustuste täitmise üle kolmandale isikule, peab saatja selle isiku saatelehel maksjana ära nimetama ja omama lepingut vastava vedajaga.

§ 3. Kui saaja ei võta kaupa vastu ega kasuta artikli 25 „Veolepingu muutmine“ § 3 ja artikli 26 „Kauba väljastamine“ § 2 sätestatud õigusi või ei ilmu kauba vastuvõtmisele, siis läheb sellele veolepingule vastavate veotasude maksmise kohustus üle kauba saatjale.

§ 4. Veotasude ebaõige arvutamise korral tuleb vaegmakse juurde maksta ja liigmakse tagastada.

§ 5. Veotasud ja leppetrahvid makstakse vedajale korras, mis on ette nähtud selle riigi siseriiklike õigusnormidega, kus maksmine aset leiab.

§ 6. Vedajal on õigus veotasud sisse nõuda enne veo alustamist.

Artikkel 32

Kaubaveoga seotud lisakulud

§ 1. Vedajale tuleb hüvitada kõik kauba vedamisega seotud kulud, mis pole ette nähtud rakendatavate tariifidega ja mis on tekkinud vedajast sõltumatutel põhjustel. Need kulud määratakse nende tekkimise kuupäeval eraldi igale saadetisele ja neid tõendatakse vastavate dokumentidega.

§ 2. Lisakulud hüvitatakse artiklis 31 „Veotasude ja leppetrahvide maksmine“ kehtestatud korras.

Artikkel 33

Lunamaks ja laen

Lunamaks ja laen on keelatud.

Artikkel 34

Vedaja õigus veost kinni hoida

§ 1. Kuni kõigi veolepingust tulenevate maksete laekumiseni on vedajal õigus tema käsutuses viibivat veost kinni hoida.

§ 2. Kinnihoidmise õiguse rakendamise määravad ära selle riigi siseriiklikud õigusaktid, kus vedaja oma kinnipidamise õigust realiseerib.

Artikkel 35

Arveldused vedajate vahel

§ 1. Vedaja, kes sai või pidi saada muudele veol osalenud vedajatele arvestatud ja veolepinguga ettenähtud veotasu, peab selle tasu kõnealustele vedajatele ära maksma.

§ 2. Käesoleva kokkuleppe rakendamise tõttu vedajate vahel tekkivad arveldused teostatakse vastavalt vedajate vahel sõlmitud lepingule arvelduste korra kohta.

Artikkel 36

Nõuded vedajate vahel väljamakstud hüvitissummade tagastamise kohta

§ 1. Vedajal, kes maksis käesolevas kokkuleppes ettenähtud juhtudel ja vastavalt käesolevale kokkuleppele saatjale või saajale hüvitist, on õigus esitada muudele veol osalenud vedajatele regressiooninõue vastavalt alljärgnevatele sätetele:

1) kui kahju on tekitatud ühe vedaja süül, vastutab see vedaja kahju hüvitamise eest ainuisikuliselt;

2) kui kahju on tekitatud mitme veos osaleva vedaja süül, vastutab igaüks neist kahju selle osa eest, mis on tekkinud tema süül;

3) kui ei ole võimalik tõendada, et kahju tekkis ühe või mitme vedaja süül, siis lepivad vedajad vastutuse jaotamise korra suhtes kokku. Kui vedajad ei suuda kokku leppida vastutuse jagamise korras, jaotatakse nendevaheline vastutus iga saadetise eest proportsionaalselt tariifsetele kilomeetritele, mille on läbinud saadeti iga veos osalenud vedaja veol, välja arvatud vedajad, kes tõendavad, et kahju ei ole tekkinud nende süül.

§ 2. Veose kohaletoimetamise tähtaja ületamise eest määratud hüvitissummade tagastamisel, kui tähtaega ületati mitme vedaja süül, määratakse hüvitise arvutamise protsent vastavalt artikli 45 „Veose kohaletoimetamise tähtaja ületamise hüvitise määr“ § 2-le, lähtudes tähtaja ületamise kogukestusest veose kogu liikumisteel ja arvutatakse veotasu alusel, mida said kõik vedajad, kelle süül kohaletoimetamise tähtaega ületati.

§ 3. Vedaja, kellele on esitatud regressinõue makstud hüvitise kompenseerimise kohta, ei oma õigust vaidlustada hüvitise maksmise õigsust selle nõude esitanud vedajale, kui hüvitis määrati kohtuorganite otsusega ja kui vedajat, kellele regressinõue esitati, teavitati eelnevalt asja läbivaatamisest kohtuorganites.

§ 4. Nõue pretensiooni alusel väljamakstud hüvitise tagastamise kohta tuleb esitada 75 päeva jooksul alates pretensioonis nõutud summa tegeliku väljamaksmise päevast.

Kohtuotsusega määratud hüvitise korral tuleb nõue esitada 75 päeva jooksul alates kohtuotsuse jõustumise päevast.

Artikkel 37

Vedaja vastutus

§ 1. Vedaja vastutab saatja või saaja ees ainult veolepingust tuleneval määral ning käesolevas kokkuleppes määratud korras ja piirides.

§ 2. Vedaja vastutab veose kaotsimineku, puudujäägi ja kahjustamise (riknemise) eest alates veose vedamiseks vastuvõtmise hetkest ja kuni kauba väljastamise hetkeni.

Asjaolusid, mis on aluseks vedaja vastutuse tekkimisel veose kaotsimineku, puudujäägi ja kahjustamise (riknemise) korral, tõendatakse kommertsaktiga.

§ 3. Vedaja vastutab veose kohaletoimetamise tähtaja ületamise korral.

Artikkel 38

Isikud, kelle tegevuse eest vastutavad veolepingu pooled

§ 1. Veolepingu pooled vastutavad oma töötajate tegevuse eest ja muude isikute eest, kelle teenuseid nad veolepingu täitmiseks kasutavad, kui need töötajad või muud isikud viibivad oma kohustuste täitmisel.

§ 2. Raudtee infrastruktuuri juhti käsitletakse isikuna, kelle teenuseid vedaja kasutab veolepingu täitmiseks.

Artikkel 39

Vedaja vastutuse piirväärtus

§ 1. Vedaja vastutuse piirväärtus ei tohi ületada hüvitise määra, mille vedaja peab maksma veose kaotsimineku puhul.

§ 2. Vedaja vabastatakse vastutusest veose kaotsimineku, puudujäägi või kahjustumise (riknemise) eest, kui see leidis aset alljärgnevatel põhjustel:

1) asjaolude tagajärjel, mida vedaja ei saanud ära hoida ja mille kõrvaldamine ei sõltunud temast;

2) veose või taara ja pakendi ebapiisava kvaliteedi puhul või veose või taara ja pakendi eriliste looduslike ja füüsikaliste omaduste tõttu, mis kutsusid esile kahjustumise (riknemise);

3) saatja või saaja süül või nende nõudmiste tagajärjel, mis vabastavad vedaja süüst;

4) põhjustel, mis on seotud kauba peale- või mahalaadimisega, kui peale- või mahalaadimist teostas saatja või saaja;

5) kui veosel puudub vedamiseks vajalik taara või pakend;

6) juhul, kui saatja andis vedamiseks esemed üles valede, ebatäpsete või mittetäielike nimetuste all või ilma käesoleva kokkuleppe tingimusi täitmata;

7) juhul, kui saatja laadis kauba antud veose vedamiseks ebasobivasse vagunisse või konteinerisse;

8) kui saatja valis kiireltrikneva kauba vedamiseks vale meetodi või vaguni (konteineri) tüübi;

9) kui saatja või saaja ei täitnud või ei täitnud nõuetekohaselt tolliformaalsusi või muid administratiivseid formaalsusi;

10) kui riigiorganid kontrollisid veost või pidasid seda kinni või konfiskeerisid selle vedajast mittesõltuvatel põhjustel;

§ 3. Vedaja ei vastuta vedamiseks võetud veose kaotsimineku, puudujäägi ja kahjustumise (riknemise) eest, kui see leidis aset veose vedamisel erilistel lepingulistel tingimustel, ja need erilised lepingulised tingimused näevad ette vastutusest vabastamise.

§ 4. Vedaja ei vastuta:

1) kauba puudujäägi eest, kui kaupa veeti taaras või ümbrises ja kui kaup väljastati saajale kõigi veosekohtade järgi korras taaras või ümbrises ja kauba kallal käimise väliste tunnusteta, mis võinuks olla kauba puudujäägi põhjuseks;

2) taarata või ümbriset veetava kauba puudujäägi eest, kui kaup väljastati saajale kõigi veosekohtade järgi ja kauba kallal käimise väliste tunnusteta, mis võinuks olla kauba puudujäägi tekkimise põhjuseks;

3) veose eest, kui saatja poolt vagunisse, intermodulaarsesse veoühikusse või autotranspordivahendile laaditud veos anti saajale üle saatja paigaldatud plommidega, mis olid kahjustatud, kuid ilma veose kallal käimise ilmsete tunnusteta, mis oleks võinud olla kauba puudujäägi põhjuseks;

4) konteinerites oleva veose eest, mille saatja on laadinud (sissepoole avanevate ustega) vagunisse, kui selles vagunis asuvaid konteinereid veeti liikumisteel ilma ümber paigutamata ja anti saajale üle ilma plomme kontrollimata ja ilma veose kallale pääsemise ilmsete tunnusteta, mis oleks võinud olla kauba puudujäägi põhjuseks;

5) veose eest, mis on vastu võetud vedamiseks lahtisel veeremil, kui veos saabus puutumata vagunis ilma liikumisteel ümber laadimata, ja veosel ei olnud tunnuseid, mis oleksid tõendanud kauba puudujäägi tekkimist vedamise ajal;

6) vahetatavate osade või varuosade eest, mis asuvad plommitud intermodulaarses veoühikus või autotranspordivahendil, kui intermodulaarne veoühik või autotranspordivahend anti saajale üle saatja poolt paigaldatud puutumata plommidega.

§ 5. Vedaja ei vastuta lahtisel veermikul vedamiseks vastuvõetud veose kahjustumise eest, kui veos saabus puutumata vagunis ilma liikumisteel ümber laadimata, ja veosel ei olnud tunnuseid, mis oleksid tõendanud veose kahjustumist (riknemist) vedamise ajal.

§ 6. Vedaja vabastatakse vastutusest veose kohaletoimetamise tähtaja ületamise eest, kui see ületamine esines:

1) asjaolude tagajärjel, mida vedaja ei saanud ära hoida ja mille kõrvaldamine ei sõltunud temast;

2) saatja või saaja süül või nende nõudmiste tagajärjel, mis vabastavad vedaja süüst;

3) selle tõttu, et saatja, saaja või nende esindaja ei täitnud või täitis puudulikult tolli- või muid halduseeskirju.

§ 7. Otseses rahvusvahelises raudteepraamiliikluses vabastatakse vedaja samuti vastutusest veose kaotsimineku, puudujäägi, kahjustumise (riknemise) või kauba kohaletoimetamise tähtaja ületamise eest, kui kauba kohaletoimetamise tähtaja ületamise põhjuseks oli:

1) tulekahju, kui vedaja tõendab, et tulekahju ei tekkinud tema süül ega muude isikute süül, kelle teenuseid ta veolepingu täitmiseks kasutas, kui need muud isikud täitsid oma tööülesandeid;

2) abinõu inimelu päästmiseks või mõistlik abinõu varakahju ärahoidmiseks;

3) risk, oht või õnnetusjuhtum.

Seejuures võib vedaja viidata vastutusest vabastamise nimetatud põhjustele ainult juhul, kui ta tõendab, et veose kaotsimineku, puudujäägi, kahjustumise (riknemine) või kauba kohaletoimetamise tähtaja ületamine tekkis liikumistee veetranspordiga läbitaval lõigul ja enne veose veetranspordilt mahalaadimist.

Artikkel 40

Oletused veolepingu reguleerimise õigusliku režiimi muutumise korral

Kui kauba vedamisel riigist, kus ei kohaldata käesolevat kokkulepet, on pärast saatelehe ümbervormistamist seoses veolepingu õigusliku režiimi muutumisega vastavalt käesoleva kokkuleppe tingimustele kindlaks tehtud veose kahjustumine (riknemine) või puudujääk, kuid vedaja võttis saadetise vastu ilma märkusteta, siis, kui ei tõendata vastupidist, eeldatakse, et veos sai kahjustada (riknest) viimase veolepingu täitmise ajal.

Artikkel 41

Tõendamise kohustus

§ 1. Selle tõendamise kohustus, et kauba kaotsimineku, puudujääk või kahjustumine (riknemine) leidis aset artikli 39 „Vedaja vastutuse piirid“ § 2 punktides 1 ja 4 sätestatud asjaolude tagajärjel, lasub vedajal.

§ 2. Kui selgitatakse välja, et kauba kaotsimineku, puudujääk või kahjustumine (riknemine) võisid toimuda artikli 39 „Vedaja vastutuse piirid“ § 2 punktides 2, 3, 5–10 ja § 7 punktides 2 ja 3 sätestatud asjaolude tagajärjel, siis loetakse, et kahju tekkis nende asjaolude tagajärjel, kui saatja või saaja ei tõenda vastupidist.

§ 3. Selle tõendamise kohustus, et kauba kohaletoimetamise tähtaja ületamine ei toimunud vedaja süül, lasub vedajal.

Artikkel 42

Hüvitise suurus kauba kaotsimineku või puudujäägi korral

§ 1. Juhtudel, kui käesolev kokkulepe kohustab vedajat hüvitama saatjale või saajale veose kaotsimineku või puudujäägi tõttu tekkinud kahju, määratakse hüvitatava kahju suurus veose maksumuse järgi.

Veose kaotsimineku või puudujäägi korral, kui veost veeti avaldatud väärtuse järgi, hüvitab vedaja saatjale või saajale avaldatud väärtuse summa või kaotatud veose osale vastava avaldatud väärtuse osa.

§ 2. Peale käesoleva artikli § 1 ettenähtud hüvitise tuleb tagasi maksta veotasud ja muud saatja (saaja) kulud, mida vedaja on saanud kaotatud veose vedamise eest või veose kaotatud osa eest, kui need ei kuulu veose maksumuse hulka.

§ 3. Arvestades hüvitise suurst veose vaegmassi eest, on vedajal õigus võtta kauba ülejääki arvesse puudujäägi katmiseks, kui ühesuguse nimetuse ja kvaliteediga kauba väljaandmisel, mis saabus ühelt saatjalt ühe saaja aadressile – sealhulgas juhul, kui kaup laaditi liikumisteel ümber – oli ühe saatelehe järgi tegemist kauba puudujäägiga ja teise saatelehe järgi kauba ülejäägiga.

Artikkel 43

Vastutuse piiramine kauba vaegmassi eest

§ 1. Kaupade puhul, mille massil on kauba loomulike omaduste tõttu kalduvus veo ajal väheneda, vastutab vedaja sõltumata veose läbitud vahemaast ainult puudujäägi selle osa eest, mis ületab allpool esitatud protsentuaalseid norme:

1) kaks protsenti vedelate veoste või toores (niiskes) olekus vedamiseks antud veoste massist;

2) üks protsent kuivade veoste massist.

Lahtiselt, puistena või vedelana veetavate veoste korral, kui need veosed laaditakse liikumisteel ümber, suurendatakse esitatud norme 0,3% iga ümberlaadimise kohta.

§ 2. Kaupade puhul, mille massil ei ole kauba loomulike omaduste tõttu kalduvust veo ajal väheneda, vastutab vedaja sõltumata veose läbitud vahemaast ainult vaegmassi selle osa eest, mis ületab 0,2% veose massist.

§ 3. Kui ühe saatelehe alusel veetakse mitut veoseühikut, arvutatakse kadu iga ühiku kohta eraldi, kui nende massid on saatelehel eraldi näidatud või kui neid saab määrata muul viisil.

§ 4. Hüvitise arvutamisel kaotsiläinud veose eest või mitme veoühiku puudujäägi eest käesoleva artikli § 1 ja § 2 kehtestatud normide järgi mahaarvamist kaotatud veose või puuduolevate veoseühikute eest ei tehta.

Artikkel 44

Hüvitise suurus veose kahjustumise (riknemise) korral

§ 1. Juhtudel, kui käesolev kokkulepe kohustab vedajat hüvitama saatjale või saajale veose kahjustumise (riknemise) tõttu tekkinud kahju, peab hüvitatava kahju suurus vastama summale, mille võrra veose väärtus vähenes.

§ 2. Kauba kahjustumisel (riknemisel), kui kaupa veeti avaldatud väärtuse järgi, hüvitab vedaja summa, mis moodustab osa avaldatud väärtusest, mis vastab kahjustumise (riknemise) järgselt kohalejõudnud veose väärtuse vähenemise osakaalule.

§ 3. Käesoleva artikli §§ 1 ja 2 ettenähtud hüvitise suurused määratakse vastavalt artikli 42 „Hüvitise suurus kauba kaotsimineku või puudujäägi korral“ § 1 kohaselt, võttes arvesse veose maksumuse vähenemist, mis määratakse vastavalt veose sihtkohas kehtivatele siseriiklikele õigusnormidele.

Artikkel 45

Hüvitise suurus kauba kohaletoimetamise tähtaja ületamise korral

§ 1. Kui vedaja ei pidanud kinni artikli 24 „Kauba kohaletoimetamise tähtaeg“ kohaselt arvutatud kauba kohaletoimetamise tähtajast, maksab vedaja leppetrahvi kujul hüvitist kohaletoimetamise tähtaja ületamise eest.

§ 2. Kauba kohaletoimetamise tähtaja ületamisest põhjustatud leppetrahvi suurus määratakse selle vedaja veotasu alusel, kes ületas kohaletoimetamise tähtaega, ja kohaletoimetamise tähtaja ületamise suuruse (kestuse) alusel, mis arvutatakse kui kohaletoimetamise tähtaja ületamise (ööpäevades) suhe üldisesse kohaletoimetamise tähtaega, ja nimelt:

6% veotasust, kui kohaletoiimetamise tähtaega ületatakse mitte üle ühe kümnendiku üldisest kohaletoiimetamise tähtajast;

18% veotasust, kui kohaletoiimetamise tähtaega ületatakse üle ühe kümnendiku, kuid mitte üle kolme kümnendikku üldisest kohaletoiimetamise tähtajast;

30% veotasust, kui kohaletoiimetamise tähtaega ületatakse üle kolme kümnendiku üldisest kohaletoiimetamise tähtajast.

§ 3. Juhul, kui käesolev kokkulepe kohustab vedajat hüvitama kauba kaotsimineku seotud kahju, leppetrahvi kauba kohaletoiimetamise tähtaja ületamise eest ei maksta.

Kauba puudujäägi korral kuulub leppetrahv kauba kohaletoiimetamise tähtaja ületamise eest maksmisele suuruses, mis määratakse veose kohaletoiimetatud osa järgi.

Kauba kahjustumise (riknemise) korral ei välista hüvitise maksmine kohaletoiimetamise tähtaja ületamise eest hüvitise maksmist, mis on ette nähtud artikliga 44 „Hüvitise suurus kauba kahjustumise (riknemise) korral“.

Artikkel 46 **Pretensioonid**

§ 1. Vedajale pretensioonide esitamise õigus on saatjal ja saajal.

Pretensioonide esitamise õigus veotasude liigmakse tagasimaksmise kohta vastavalt käesoleva kokkuleppe artikli 31 „Veotasude ja leppetrahvide maksmine“ § 4-le on ka isikul, kes maksis need veotasud vastavalt käesoleva kokkuleppe artikli 31 „Veotasude ja leppetrahvide maksmine“ § 2-le.

Nõudeõiguse loovutamine ei ole lubatud.

§ 2. Pretensioon esitatakse kirjalikus vormis, tuues ära vastava põhjenduse ja hüvitussumma.

Pretensioon esitatakse:

- saatja poolt lepingulisele vedajale;
- saaja poolt vedajale, kes andis talle kauba üle.

§ 3. Pretensioonid esitatakse iga saadetise kohta eraldi, välja arvatud:

1) pretensioonid veotasude liigmakse kohta. Sellise pretensiooni võib esitada mitme saadetise kohta.

2) juhul, kui mitme saadetise kohta on koostatud ainult üks kommertsakt. Sel juhul esitatakse pretensioon kõigi kommertsaktis nimetatud saadetiste kohta.

§ 4. Ühe saadetise kohta esitatud pretensiooni summale, mis on võrdväärne 23 Šveitsi frangiga või väiksema summaga, ei rahuldata. Kui pretensioon esitatakse suuremale summale ja see kinnitatakse rahuldamiseks

summas, mis on võrdväärne 23 Šveitsi frangiga või väiksema summaga, siis sellist summat taotluse esitajale välja ei maksta.

§ 5. Pretensiooni esitaja peab pretensioonile lisama Kaubaveo eeskirjades nimetatud dokumendid, mis tõendavad pretensiooni.

Pretensioonile lisatakse saatelehe ja kommertsakti originaalid.

§ 6. Kui pretensioon on vormistatud käesoleva artikli § 3 ja § 5 sätteid rikkudes, saadetakse see pretensiooni esitajale tagasi läbi vaatamata mitte hiljem kui 15 päeva jooksul alates päevast, mil vedaja sai pretensiooni kätte, näidates ära pretensiooni tagasisaatmise põhjuse. Sel juhul ei peatu artikli 48 „Aegumistähtjad“ §-s 3 ettenähtud aegumistähtaja kulg. Kui vedaja tagastab pretensiooni esitajale pretensiooni pärast 15-päevalise tähtaja möödumist, siis aegumistähtaja kulgemine peatatakse alates selle tähtaja täitumise päevale järgnevast päevast kuni päevani, mil vedaja saadab pretensiooni esitajale selle pretensiooni. Vedaja poolt pretensiooni esitajale sellise pretensiooni tagastamine ei tähenda pretensiooni tagasilükkamist ega anna pretensiooni esitajale õigust esitada kohtuorganitele hagiavaldust.

§ 7. Vedaja on kohustatud 180-päevase tähtaja jooksul pärast pretensiooni kättesaamist vaatama pretensiooni läbi, andma pretensiooni esitajale vastuse ja pretensiooni täielikul või osalisel rahuldamisel maksma pretensiooni esitajale vastava summa.

§ 8. Pretensiooni osalisel või täielikul tagasilükkamisel teavitab vedaja pretensiooni esitajat pretensiooni tagasilükkamise põhjusest ja tagastab samal ajal pretensioonile lisatud dokumendid.

§ 9. Kõigil juhtudel, millele laieneb käesoleva kokkuleppe kehtivus, tohib mis tahes pretensiooni vedajale esitada ainult käesolevas kokkuleppes sätestatud tingimustel ja kokkuleppe ettekirjutuste piires. Selline kord kehtib ka mis tahes pretensioonide kohta töötajate ja muude isikute suhtes, kelle eest vedaja vastutab vastavalt artikli 38 „Isikud, kelle tegevuse eest vastutavad veolepingu pooled“ sätetele.

Artikkel 47

Veolepingust tulenevad hagid Kohtualluvus

§ 1. Hagi võib sisse anda alles pärast vastava pretensiooni esitamist ja ainult selle vedaja kohta, kellele pretensioon esitati. Käesoleva kokkuleppe alusel tohib hagi sisse anda isik, kellel on õigus esitada vedajale pretensioon.

§ 2. Pretensiooni esitamise ja hagi sisseandmise õigus tekib::

1) puudujäägi, kauba kahjustumise (riknemise) ja kauba kohaletoiimetamise tähtaja ületamise hüvitamise puhul – alates kauba saajale väljaandmise päevast;

2) kauba kaotsimineku hüvitamise puhul – kui kauba kohaletoiimetamise tähtajast on möödunud 30 päeva;

3) veotasude liigmakse tagastamise puhul – alates veotasude maksmise päevast;

4) muude nõuete puhul – alates pretensiooni esitamise asjaolude tekkimise päevast.

§ 3. Hagi võib sisse anda:

1) kui vedaja ei vastanud pretensioonile pretensiooni läbivaatamiseks ettenähtud tähtaja jooksul;

2) kui vedaja teatas pretensiooni läbivaatamiseks ettenähtud tähtaja jooksul pretensiooni esitajale pretensiooni täielikust või osalisest tagasilükkamisest.

§ 4. Hagi antakse sisse kostja asukohajärgsesse pädevasse kohtuorganisse.

Artikkel 48

Aegumistähtjad

§ 1. Vedajale esitatakse käesolevale kokkuleppele vastavad hagid:

1) kauba kohaletoimetamise tähtaja ületamise puhul – 2 kuu jooksul;

2) muudel põhjustel – 9 kuu jooksul.

§ 2. Käesoleva artikli §-s 1 nimetatud tähtaegu arvestatakse alates hagi esitamise õiguse tekkimise hetkest, mis on kehtestatud käesoleva kokkuleppe artikli 47 „Veolepingust tulenevad hagid. Kohtualluvus“ §-s 2. Tähtaja kulgemise alguspäeva aegumistähtaja sisse ei arvata.

§ 3. Pretensiooni esitamine, mis on vormistatud vastavalt käesoleva kokkuleppe artiklile „Pretensioonid“, peatab käesoleva artikli §-s 1 ettenähtud aegumistähtaja kulgemise.

Aegumistähtaja kulgemine jätkub sellest päevast, mil vedaja teavitab pretensiooni esitajat tema pretensiooni täielikust või osalisest tagasilükkamisest, või mil täitub käesoleva kokkuleppe artikli 46 „Pretensioonid“ §-s 7 kehtestatud tähtaeg.

Samal põhjusel korduva pretensiooni esitamine ei peata käesoleva artikli §-s 1 ettenähtud aegumistähtaja kulgemist.

§ 4. Aegumistähtaja möödumine on nõuete tagasilükkamise aluseks.

III OSA

VEDAJALE MITTEKUULUVATE VAGUNITE KASUTAMINE

TRANSPORDIVAHENDINA

Artikkel 49

Kohaldatavad õigusnormid

§ 1. Peale käesolevas osas esitatud tingimuste kohaldatakse vaguni vedamisel ka käesoleva kokkuleppe muid tingimusi, mis ei ole vastuolus käesoleva osa tingimustega.

§ 2. Vedaja ja vaguni omaniku vahel sõlmitava kokkuleppega võidakse kehtestada käesoleva kokkuleppe tingimustest erinevad sätted, mis reguleerivad vaguni veolepingu tingimusi. Need sätted on käesoleva kokkuleppe tingimuste suhtes prioriteetsed.

Artikkel 50

Vaguni vedamine

§ 1. Vaguni veolepingu sõlmimist kinnitatakse saatelehe vormistamisega.

§ 2. Vedamiseks antud vagunile tuleb kanda eeskirjadele vastavad tähised ja sildid, mis reguleerivad vagunite lubamist rahvusvahelises liikluses kasutamiseks.

§ 3. Vedamiseks antud vaguni kui transpordivahendi väärtust ei ole lubatud avaldada.

§ 4. Saatja ja saaja võivad tühja vaguni vedamise veolepingus järgmisi muudatusi:

- 1) muuta vaguni sihtjaama;
- 2) muuta vaguni saajat.

§ 5. Vaguni vedamisel koostatakse kommertsakt ainult juhul, kui vedaja konstateerib käesoleva kokkuleppe artikli 29 „Kommertsakt“ §-i 1 punktis 4 nimetatud fakti.

§ 6. Vedajale tuleb vastavalt artikli 31 „Veotasude ja leppetrahvide maksmine“ ja artikli 32 „Veose vedamisega seotud lisakulud“ tingimustele hüvitada kõik vaguni mittekorrasolekuga seotud täiendavad veotasud ja muud kulud, mis on nende tekkimise kuupäeval kindlaks tehtud eraldi iga saadetise kohta ja mida tõendavad vastavad dokumendid, kui vaguni mittekorrasolek on tingitud vedajast mittesõltuvatest põhjustest.

§ 7. Avalduse vaguni otsingu kohta võivad esitada saatja, saaja ja vaguni omanik.

§ 8. Saaja toimib vedaja poolt temale veolepingu alusel üleantud vaguniga vastavalt vaguni omaniku juhiste.

Artikkel 51

Vastutus vaguni kaotsimineku või kahjustumise eest

§ 1. Vedaja vastutab vaguni kaotsimineku ja kahjustumise eest alates vaguni vedamiseks vastuvõtmisest kuni vaguni üleandmiseni, kui vedaja ei tõenda, et selles puudub tema süü.

§ 2. Vedaja ei vastuta vaguni koosteosade kaotsimineku eest, kui andmeid nende osade olemasolu kohta ei olnud märgitud vaguni mõlemale külgmisele välisseinale.

§ 3. Vaguni kaotsimineku korral on vedajale makstava hüvitise suurus piiratud vaguni jääkmaksumusega, mis määratakse vaguni kaotsimineku hetke kulumi järgi.

§ 4. Vaguni kahjustumise korral on vedajale makstava hüvitise suurus piiratud vaguni taastamisega seotud kulude tasumisega, mille summa ei tohi ületada summat, mis hüvitatakse vaguni kaotsimineku korral.

Artikkel 52

Vastutus vaguni poolt põhjustatud kahjustuste eest

Vaguni omanik vastutab vaguni poolt põhjustatud kahjustuste eest, välja arvatud juhtudel, kui kahjustus tekkis vedaja süül.

Artikkel 53

Pretensioonid ja hagid vaguni kaotsimineku või kahjustumise hüvitamiseks

§ 1. Vaguni kaotsimineku või kahjustumise korral on vedajale pretensioonide esitamise või tema vastu hagi sisseandmise õigus vaguni omanikul.

§ 2. Pretensioon esitatakse vedajale, kelle käsutuses vagun tema kahjustumise või kaotsimineku ajal viibis.

§ 3. Pretensiooni esitaja peab pretensioonile lisama pretensiooni tõendavad dokumendid.

IV OSA LÕPPSÄTTED

Artikkel 54

Kokkuleppe rakendusjuhend

Vedajate vahelisi suhteid reguleerib Rahvusvahelise raudteekaubaveo kokkuleppe rakendusjuhend (SMGS RJ). SMGS RJ-i ei kohaldata õiguslike suhete reguleerimiseks ühelt poolt saatja ja saaja vahel ning teiselt poolt vedajate vahel.

Artikkel 55

Asjaajamine

Asjaajamine ja käesoleva kokkuleppe ning selle rakendusjuhendi täitmise kontroll pannakse OSJD komiteele, kes tegutseb Raudteede Koostööorganisatsiooni põhimääruse, ministrite nõupidamise istungjärgu protseduurireeglite ja OSJD komitee reglemendi alusel.

Artikkel 56

Kokkuleppe ja kokkuleppe rakendusjuhendi muutmine, täiendamine ja trükis avaldamine

§ 1. Käesolevat kokkulepet ja kokkuleppe rakendusjuhendit tohib muuta või täiendada poolte kokkuleppel, milleks peetakse läbirääkimisi Raudteede koostööorganisatsiooni (OSJD) vastava komisjoni nõupidamistel või kirjavahetuse teel OSJD komitee kaudu.

Vastuvõetud muudatused ja täiendused jõustuvad järgmise aasta 1. juulist, kui 2 kuu jooksul pärast nende kõigile kokkuleppe pooltele saatmist ei ole ükski kokkuleppe pool vastuväiteid esitanud.

Asjakohase komisjoni väljatöötatud muudatused kinnitab OSJD komitee koos nende järgneva esitamisega ministrite nõupidamise istungjärgule teadmiseks võtmiseks.

§ 2. Kokkuleppe poolte ettepanekud käesoleva kokkuleppe ja kokkuleppe rakendusjuhendi muutmise ja täiendamise kohta tuleb OSJD komiteele ja samal ajal kõigile kokkuleppe pooltele saata hiljemalt 2 kuud enne komisjoni vastava nõupidamise kokkukutsumist.

Komisjonile arutamiseks esitatavad OSJD komitee ettepanekud tuleb saata kokkuleppe pooltele hiljemalt 1 kuu enne selle komisjoni kokkukutsumist.

§ 3. Muudatuste ja täienduste jõustumise kuupäeva määrab OSJD komitee.

§ 4. OSJD komitee peab saatma teatise kokkuleppe ja kokkuleppe rakendusjuhendi muudatuste ja täienduste kohta sellise arvestusega, et kõik

käesoleva kokkuleppe pooled saaksid selle kätte hiljemalt 45 ööpäeva enne muudatuste ja täienduste jõustumise kuupäeva.

§ 5. Käesolev kokkulepe ja kokkuleppe rakendusjuhend ning käesoleva kokkuleppe ja kokkuleppe rakendusjuhendi muudatused ja täiendused avaldatakse vastavalt kokkuleppe poolte siseriiklikele õigusnormidele. Käesoleva kokkuleppe ja kokkuleppe rakendusjuhendi väljaandes, samuti muudatustes ja täiendustes peab olema esitatud jõustumise kuupäev. Muudatused ja täiendused tuleb avaldada hiljemalt 15 päeva enne jõustumist.

Artikkel 57

Jõustumine

Käesolev kokkulepe jõustub 1. novembril 1951. aastal.

Artikkel 58

Kokkuleppe uute poolte vastuvõtmine

Käesoleva kokkuleppe uute poolte vastuvõtmist, samuti käesolevas kokkuleppes osalemisest loobumist reglementeeritakse OSJD määrusega kehtestatud korras.

Artikkel 59

Kokkuleppe tekstid

Käesolev kokkulepe on koostatud hiina ja vene keeles. Vastuolude korral loetakse autentseks venekeelne tekst.

Artikkel 60

Kokkuleppe kehtivustähtaeg

Käesolev kokkulepe on sõlmitud määramata tähtajaks.